

Input en vraagstelling aan formateur (*)

Vooraf:

De afgelopen 2 raadsperiodes in Bergen worden gekenmerkt door verdeeldheid en gebrek aan vertrouwen in de raad en college(s). Met als zeer teleurstellend resultaat, een zeer gering aantal breed gedragen geslaagde projecten en initiatieven. Ook inwoners blijken zich nauwelijks gehoord te weten. De laatste verkiezingen hebben dit beeld bevestigd.

De informatiesessies:

Het informatieproces heeft een informele en een formele setting gekend. Voor deze laatste is mevrouw Leontien Kompier bereid gevonden.

Tussenfase:

In haar verslag stelde zij "Op basis van de gevoerde gesprekken onderschrijf ik de door ONS DORP geconstateerde breed gedragen wens om het "in het politieke spectrum" nu echt anders te willen én te realiseren en ben ook ik overtuigd dat alle betrokken partijen hieraan gaan meewerken. Eveneens kan ik op basis van de gevoerde gesprekken onderschrijven dat er een groot draagvlak is bij partijen voor een breed gedragen bestuursakkoord". Kortom, het momentum lijkt daar om daadwerkelijk een omslag te mogen verwachten.

Daarbij is aangetekend dat het verstandig zou zijn om eerst afspraken te maken over hoe wordt gewerkt aan de nieuwe bestuurscultuur en het herstel van vertrouwen. Waarbij antwoord wordt gevonden op zaken als gewenste omgangsvormen, het depolitiseren van processen en afspraken maken over de Bergense waarden en normen.

Deze tussenstap heeft afgelopen Goede Vrijdag plaatsgevonden. In een open en constructieve sfeer zijn verschillende concrete aspecten benoemd en qua richting onderschreven. Enkele punten: respect voor de raad (bijvoorbeeld door juiste, volledige en tijdige informatie en ruimte voor een zorgvuldig proces (BOB)), niet praten over maar met elkaar, openstaan voor verandering, in gesprek blijven met elkaar, verschillen overbruggen in plaats van benadrukken, elkaar zaken "gunnen", de behoefte aan een veilige omgeving, hoe om te gaan met afwijkende meningen, het belang van openheid en communicatie, in denken en doen, de inwoners centraal stellen en de juiste houding en gedrag en de relatie met de ambtelijke werkorganisatie en overige stakeholders.

Deze sessie vormt vooralsnog slechts het begin van een gewenste cultuuromslag die de komende jaren een parallel proces zal blijven. Een proces waar afspraken over zijn gemaakt tussen de zeven partijen, de griffier en de burgemeester. Maar dus positief en met perspectief. Iedereen lijkt de noodzaak te onderkennen en er ook aan mee te willen werken.

De formatieopdracht:

De meest gehoorde variant is een coalitie van ONS DORP, Kies Lokaal, GroenLinks en VVD, mogelijk aangevuld met meerdere partijen. Bij deze bredere basis wordt het vaakst D66 genoemd, maar ook andere partijen. Ook is gesproken over de variant van een raadsbreed samengestelde coalitie. Daarbij is echter wel opgemerkt dat het realistischer en vermoedelijk efficiënter is toe te werken naar een "hybride bestuursmodel". Een model dat gebaseerd is op een kernachtige en solide meerderheid. Waarbij expliciet is aangegeven dat "raadsbreed" als mentaliteit en cultuur moet gelden. Of te wel, met de uitdrukkelijke intentie dat het proces van besluitvorming juist ook gekenmerkt wordt door de inbreng van alle raadsleden resp. partijen.

Ook is duidelijk geworden dat alle partijen willen inzetten op het "meest bescheiden" coalitieakkoord ooit. Dus geen klassiek dichtgetimmerd uitpuittend coalitieakkoord, maar een pragmatisch en realistisch akkoord op hoofdlijnen en het proces, mores en omgangsvormen. Met passende aandacht voor transparantie en intern en extern duidelijke uitlegbare procedures en besluitvorming. En waarbij uiteraard wel voldoende aandacht is voor de meest urgente kwesties en dossiers.

Voor dit laatste is inmiddels afgesproken dat er een overzicht komt met de meest impactvolle zaken die procedureel, financieel en vanuit oogpunt van de inwoners puur praktisch geen uitstel velen.

Deze zullen goed en volledig gedocumenteerd aan de nieuwe voltallige raad worden voorgelegd voor besluitvorming. Uitvoering is aan het demissionaire B&W.

De samenleving verandert snel, de taken van de gemeente nemen verder toe, het werk wordt ingewikkelder en grote wereldwijde ontwikkelingen hebben invloed op de lokale samenleving en dus ook op het bestuur van de gemeente en de wijze waarop het bestuur daar op moet reageren. In Bergen wordt ingezet op een nadrukkelijker rol en inbreng van de inwoners. Geen waslijst aan projecten. Een strategische concrete agenda met meer ruimte voor de raad en de inwoners om met initiatieven te komen. En in de tussentijd bovenal werk blijven maken van herstel van vertrouwen in de politiek en de democratie in het belang van de publieke zaak in goede samenwerking met de BUCH /ambtelijke ondersteuning.

De gemeenschappelijk ervaren overeenkomst op inhoud, zoals ook opgetekend in de verkennende ronde door ONS DORP is aangetoond. Mede op basis van de gevoerde gesprekken en de analyse die vanuit de ambtelijke organisatie is gemaakt van de verkiezingsprogramma's is het komen tot een inhoudelijke concrete agenda de minst moeilijke opgave. Er zijn uiteraard accentverschillen en verschillende beleidsopvattingen maar echte breekpunten lijken er niet te zijn.

In de formatiefase moet de inhoud en de reikwijdte van het akkoord worden besproken. Belangrijkste bespreekpunt is de wijze waarop de nieuwe gewenste bestuurscultuur en raadsbrede mentaliteit op basis van Bergense waarden en normen wordt ingevoerd en geborgd. Daarnaast de invulling van het concrete coalitieakkoord op inhoud, de uiteindelijke invulling van het college met een evenwichtige portefeuilleverdeling en een kwalitatieve selectie van wethouders op basis van vastgestelde profielen. En last but not least, vooral ook hoe de inwoners en ondernemers verder en blijvend in dit proces betrokken en geïnformeerd worden.

* Wij willen als onafhankelijke externe formateur de heer Theo van Eijk voorstellen. Een ervaren lokale politicus, bekend met de Bergense dynamiek en in staat geacht pragmatisch en efficiënt tot resultaat te komen. En hem vragen om deze beslissende fase zo snel als realistisch mogelijk in goede banen te leiden. Er is namelijk op vele fronten serieus werk aan de winkel.

Partij ONS DORP, 20.04.2022